

1996-03-01

แนะนำโครงการใหม่ : การศึกษาการจัดการและการกำจัดมูลฝอยของประเทศ

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/cuej>

Part of the [Environmental Sciences Commons](#)

Recommended Citation

(1996) "แนะนำโครงการใหม่ : การศึกษาการจัดการและการกำจัดมูลฝอยของประเทศ," *Environmental Journal*: Vol. 1: Iss. 2, Article 9.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/cuej/vol1/iss2/9>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Environmental Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

การศึกษาการจัดการ และการกำจัดมูลฝอย ของประเทศ

I เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน 2538 สาขาวิศวกรรมศาสตร์และอุตสาหกรรมวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ได้รับอนุมัติงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ให้ทำการศึกษาเรื่องการจัดการและการกำจัดมูลฝอยของประเทศ โดยมี รองศาสตราจารย์ สูดใจ จำปา* กรรมการสาขาวิศวกรรมศาสตร์และอุตสาหกรรมวิจัย เป็นประธาน คณะอนุกรรมการโครงการวิจัยดังกล่าว รองศาสตราจารย์ ดร. วสันต์ พงศาพิชญ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุทธิรักษ์ สุจริตตานนท์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬา ฯ เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการโครงการวิจัย นอกจากนี้แล้วคณะผู้ศึกษายังประกอบด้วยนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิของมหาวิทยาลัยทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดอีกจำนวนหนึ่ง

รองศาสตราจารย์ สูดใจ จำปา ได้กล่าวถึงความเป็นมาของโครงการว่า “สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติมีความประสงค์ที่จะดำเนินงานวิจัยเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติ ครบ 50 ปี ในปี พ.ศ. 2539 และก็เป็นที่ยอมรับกันดีอยู่แล้วว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท่านทรงมีคุณสมบัติพระราชหฤทัยเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมในหลาย ๆ ด้าน กรรมการสาขาจึงได้จัดทำข้อเสนอโครงการเรื่องมูลฝอย และก็ได้รับการสนับสนุนให้ทำการศึกษา”

* รองศาสตราจารย์ สูดใจ จำปา ที่ปรึกษา สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอบเขตการศึกษา

รองศาสตราจารย์ สุดใจ จำปา ประธานคณะกรรมการในฐานะหัวหน้าโครงการกล่าวถึงสภาพการณ์ของปัญหามูลฝอยว่า ‘บ้านเมืองของเราประสบปัญหาในเรื่องของการจัดการมูลฝอยอย่างมาก บ้านแต่ละหลังก็บ่นกันว่า ไม่รู้จะเอาขยะไปทิ้งที่ไหน โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ ๆ แต่ละแห่งมีขยะมูลฝอยที่ต้องทำลายมาก แต่ทำลายได้ไม่หมดในระยะเวลาที่รวดเร็ว ทำให้มีขยะเหลือตกค้างและส่งกลิ่นเหม็น ทำให้เป็นปัญหาต่อเนื่อง ผู้ที่จะต้องเผชิญกับปัญหาก็คือ เทศบาล เพราะมีหน้าที่โดยตรงที่ต้องจัดการ ’

หัวหน้าโครงการกล่าวว่า ‘ คณะผู้ศึกษาซึ่งประกอบด้วยอาจารย์จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งแต่ละท่านได้เป็นผู้ที่มีความสนใจในปัญหามูลฝอย และมี

ข้อมูลพื้นฐานบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการและการกำจัดมูลฝอยอยู่แล้ว เมื่อเราติดต่อไปยังท่านอาจารย์เหล่านั้น ทุกท่านยินดีที่จะมาทำงานร่วมกัน จากเงินงบประมาณและระยะเวลาที่มีจำกัด การทำงานจึงเป็นการรวบรวมข้อมูลที่กระจัดกระจายตามที่แตกต่างกัน เพื่อนำมาวิเคราะห์และประเมินถึงสภาพของปัญหาและการจัดการที่เป็นอยู่ทั่วประเทศ ’

ขอบเขตของการทำงานใน

ระยะแรก คือศึกษาว่ามูลฝอยประกอบด้วยอะไร มีประมาณเท่าใด แต่ละภูมิภาคมีการจัดการและมีปัญหาอุปสรรคอย่างไรในแต่ละภาค หัวหน้าโครงการกล่าวว่า ‘ จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าการกำจัดขยะในบ้านเราขณะนี้ก็คือ การเทกอง การเทกองส่วนใหญ่ไม่ถูกสุขลักษณะ เมืองก็โตเร็วมาก แต่ละเมืองไม่ค่อยให้ความสนใจหรือไม่ก็ไม่ทราบจะทำอย่างไรในเรื่องของการจัดการมูลฝอย การพัฒนา

ชุมชนจะไปสนใจว่า มีน้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์ ถนน หรือไม่ แต่ทุกคนลืมเรื่องขยะว่า จะต้องพิจารณาไปพร้อมกัน เพราะ ฉะนั้นเวลามีปัญหา พื้นที่ก็แพงหมดแล้ว ปัญหาที่พบอีกด้านหนึ่งคือ รถขนขยะมี ไม่พอ เวลาที่รถออกเก็บขยะตามบ้าน เรือนก็มักจะทำในเวลาที่จะอาจจะเป็น ปัญหาต่อการจราจรในหลาย ๆ พื้นที่ เช่น ก่อนสว่างหรือกลางวัน

การศึกษาในขณะนี้อยู่ในขั้นตอนที่สอง คือการศึกษาทางเลือกการจัดการและการกำจัดมูลฝอยของแต่ละ พื้นที่ การเสนอแนะแนวทางการจัดการและการกำจัดมูลฝอยที่เหมาะสม ซึ่งคาดว่าจะประมาณเดือนตุลาคม ปีนี้ งานวิจัยคงจะเสร็จสมบูรณ์เป็นรูปเล่ม

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

คณะผู้ศึกษามุ่งหวังว่า ผลการศึกษาน่าจะนำเสนอได้ถึงแนวทางการจัดการและกำจัดมูลฝอยที่เหมาะสม ต่อพื้นที่ต่าง ๆ หัวหน้าโครงการกล่าวว่า

‘เมื่อพูดถึงการจัดการมูลฝอยก็คงกล่าวได้ว่า แต่ละวิธีจะทำได้อย่างไร เช่นการ เทกอง ผึ่งกลบ เผา เป็นต้น จะทำอย่างไรด้านเทคนิคให้ถูกสุขลักษณะ แต่ละภูมิภาคจะต้องนำมาพิจารณา ประกอบด้วยหรือไม่ ลักษณะของพื้นที่ แบบต่าง ๆ ควรเป็นปัจจัยที่เข้ามา เกี่ยวข้องในแต่ละวิธีด้วยหรือไม่ เช่น จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นชุมชนที่มีขนาดเล็ก ทุกคนก็จะบอกว่าควรจัดการ โดยการเทกอง แต่ภูมิภาคของประเทศ แม่ฮ่องสอนซึ่งอยู่ภาคเหนือของประเทศ เป็นพื้นที่ที่แหล่งต้นน้ำลำธารไหลผ่าน ซึ่งเมื่อนำขยะมาเทกองแล้ว น้ำเสีย จากขยะก็อาจจะไหลไปปนเปื้อนแหล่ง น้ำธรรมชาติได้ ที่ราบลุ่มในภาคกลาง ก็อาจจะเสนอว่าให้ถมขยะ แต่จะถม อย่างไม่ให้ถูกสุขลักษณะ และจะหาที่ที่ ไท่น เพราะที่ดินมีราคาแพง หรือใน กรุงเทพฯก็คงหนีไม่พ้นการเผา แต่ก็ จะพบว่า การเผามีมลภาวะทางอากาศ มี น้ำเสีย ก็ต้องมีวิธีการร่วมอีกในการ แก้ไขปัญหามลภาวะที่เกิดต่อเนื่อง การจัดการเรื่องขยะถ้าไม่จัดการแต่

เนิ่น ๆ ก็จะเป็นปัญหาใหญ่ในอนาคต’ และผลที่คาดหวังไว้อีกประการหนึ่ง ก็ คือเป็นแนวทางการเสนอหัวข้องาน ศึกษาวิจัยในรายละเอียดและลึกด้าน การจัดการและการกำจัดมูลฝอยของ ประเทศ ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การวางแผน ป้องกันในระยะยาว

หัวหน้าโครงการได้กล่าวไว้ อย่างน่าสนใจว่า ‘เมื่อคนมีการศึกษา สูงขึ้นชุมชนมีการพัฒนา มีวัฒนธรรม ที่ใกล้เคียงในการใช้ของหรือทิ้งขยะ ซึ่ง อันนั้นน่าจะทำให้เห็นว่าการกำจัดขยะมี แนวโน้มที่จะเป็นไปสู่นวเดียวกัน รัฐ น่าจะตอบคำถามได้ว่าจะให้ประชาชน เขาทำอะไรกับขยะ หรือกำหนด ได้ว่าจะให้คนจัดการขยะอย่างไร รัฐ อาจจะไม่ทำเอง แต่ให้เอกชนเข้าไป ดำเนินการกำจัดขยะ ดังนั้นการกำจัด ขยะคงต้องดูว่าสอดคล้องกับพฤติกรรม ของคนด้วยหรือไม่ หรือคนต้องปรับ เปลี่ยนพฤติกรรมอย่างไรเพื่อรองรับวิธี การกำจัดขยะแต่ละประเภท เช่นอาจจะ ต้องแยกขยะก่อนหรือไม่ เรื่องนี้จึงต้อง ดูให้ครบวงจร’